

Ljubljani in Prizren. Železniško progo Škoplje—Mitrovica nameravajo razdreti, da tako onemogočijo dovajanje turških čet. 200 turških vojakov je položilo orožje. Albanci so vojne vjetnike med groznimi mukami pomorili. Brzjavna zveza je prekinjena.

Mala politična naznanila.

Dne 8. aprila: Ogrski minister za deželno brambo se je predvčerajšnjim podal na Dunaj, da se s skupnim vojnim ministrom Schönauichom posvetuje glede novega brambovskega zakona in brambovskega zakona za Bosno. — V mestu Prištini v Albaniji nameravajo proglasiti obsedno stanje. — Na Balkanu nočejo ponehati nemiri. Turška vlada je sklenila, poslati v Ipek še 8 bataljonov tretjega zbor. Vsega skupaj je zdaj ondi 14 bataljonov. — Abesinska glavarja Ras Ollie in Ras Micael sta se sprla. Boje se, da vzbruhne v Abesiniji meščanska vojska.

Dne 9. aprila: Iz krajev albanske vstaje se poroča, da se bili zopet krvavi boji med turškimi vojaki in Albanci, ki razpolagajo celo s topovi. Preko cele severne Albanije je proglašeno obsedno stanje. — Za Bosno in Hercegovino sta izdani dve novi postavi. Prva določa, da bodo pravne posledice pri političnih in navadnih hudodelstvih in pregreških zastarele v tistem času, kakor v Avstriji. Nadalje so izdali postavo v varstvo pismene tajnosti. Izdali so tudi nove poštno tarife, ki znižujejo prejšnje poštne od 60 na 40 in od 20 na 10 vin. — Srbski minister Pašić je izjavil, da zgradi Srbija novo železnico od Kragujevca ob Donavi. Iz Kragujevca bo vodila nova železnica v Niš in v Prištino, in če dovoli Turčija, čez Peč do Jadranskega morja.

Dne 10. aprila: Češki listi poročajo, da se bo nameravana združitev češke radikalne državno-pravne stranke s češkimi narodnimi socialisti izvršila še tekom tega meseca. — Listi potrjujejo, da dobe ogrski honvedski polki artiljerijo. To se zgodi potom novega obrambnega zakona. — Na kolodvoru v Serók Kanizi je predvčerajšnjem čakalo ogrskega poslanca Justha, ki je prišel tje z nekaterimi tovariši, več sto oseb, ki so Justha in njegove tovariše ometavali z gnilimi jabolki in jajci. — Ruska vlada namerava zahtevati od dume, naj dovoli zvišanje izdatkov za ojačenje ruske vojske za letno 135 milijonov rubljev, in sicer skozi 10 let. Od te svote bi se letno porabilo 70 milijonov za grajenje novih bojnih ladij, med tem ko bi se ostanek porabil za vojsko na kopnem. — Srbski zunanji minister Milovanović je izjavil, da dela Srbija na balkansko zvezo pod turškim vodstvom.

Dne 11. aprila: Cesar je sprejel včeraj v Senbrunn japonsko vojaško komisijo. — Pri nadomestnih volitvah na Krasu, ki so se vršile včeraj, je zmagal liberalce Gregorin z 278 glasovi večine. — V Berlinu so priredili včeraj socialni demokratje veliko demonstracijo za splošno in enako volilno pravico v pruski državni zbor.

Dne 12. aprila: Kandidat S. L. S. v Goriških trgih pri dopolnilni volitvi v deželni zbor je župan v vipavskem Sv. Križu, g. Mrevlje. — Bivši ogrski minister Kristofl pridno agitira za splošno, enako in tajno volilno pravico, zoper katero dela zlasti sedanji Khuenov zaveznik grof Tisa. — Saški osrednji volilni odbor je sklenil, da se bodo ogrski Nemci pri državnozbornih volitvah zavzemali za kandidate grofa Khuena, in da bodo v parlamentu podpirali vlado. — Iz albanskega bojišča prihaja vest, da so se uporni Albanci vdali, ter izročili vse vjetnike in vse, kar so uplenili, poveljniku turške armade.

Slovinci! Slovenke!

Ne pozabite na Št. Ilj!

por je položil marsikoga v postelj. Mislil sem, da se meni prizaneso, pa evo me v bolnišnici. Prišlo je, kakor tat. Ne vem sicer prav, kaj mi manjka, ampak vse me boli in zelo sem slab. Ko bi lažje pisal, povedal bi ti, kako sem strašil v Postojni hruške zvečer, da bi jih tovariši ne pokradli, sam pa sem si jih napolnil polne žepe in telečnjak, ali kako smo v Sezani kradli grozdje. Pa to ti bom raje povedal ustmeno. Hvala lepa za razglednico! Dobil sem jo od polka v bolnišnici. Prinesla mi jo je sestra Cecilija...

Vidim te, kako se muzaš, ko imenujem sestro Cecilijo, in vem tudi, ako bi nič več ne napisal, da mi boš zopet katero rekel, radi žensk, ampak sedaj me lepo dalje poslušaj.

Torej sestra Cecilija mi jo je prinesla. In veš, kdo je to? ... Sestra Cecilija je tvoja nekdanja Ernica. Videla je podpis, opazil sem to, zakaj razburjenja ni mogla prikriti. Vprašala me je po tebi. Povedal sem ji vse, in tudi ona mi je povedala to, kar vem že od tebe. Jokala je. Jaz sem te opravičil. Zdi se mi, da je verjela. Pa oprost, da ti ponavljam rane. Vrsta je sedaj na meni, da tolažim, in to tudi delam. Udana je v voljo Gospodovo. Čiste duše ne obupujejo.

„O, Bog“, je vzdihala, „mrzla sapa nesreče privede tudi skozi tibe zidove požrtvovalne ljubezni do bližnjega. Ker sem mislila, da je on, katerega sem ljubila tako iskreno, brezveren človek, sem zamenjala to ljubezen z ono, katero je učil naš Gospod, da zadostim zanj, da se spreobrne. Posvetila sem se trpljenju in samozatajevanju, a popolnoma mirna nisem mogla biti. Spomin nanj mi je kalil miš. Misel, da je

Razne novice.

* **Iz šole.** Na ljudski šoli v Žusmu je stalno nastavljen tamošnji začasni učitelj in šolski vodja Avgust Rozman, na ljudski šoli pri Sv. Petru pod Sv. gorami je postala stalna tamošnja učiteljica suplentinja Roza Žolgar, na ljudski šoli v Kozjem je nastavljen stalna učiteljica v Olimju Marija Sket, na ljudski šoli v Kapeli pri Brežicah začasno upokojena učiteljica Ana Pfeifer, na ljudski šoli v Rajhenburgu tamošnji začasni učitelj Melhior Rismal, in na ljudski šoli v Zabukovju pri Sevnici tamošnja začasna učiteljica Ana Pire—Gabrič.

* **Razpisano** je mesto stalnega učitelja, oziroma učiteljice na petrazredni ljudski šoli v Jarenini. Prošnje se morajo vložiti do 10. majnika pri krajnem šolskem svetu v Jarenini. Dokazati se mora zmožnost obeh deželnih jezikov.

* **Sveta birna** v tekočem letu 1910 bode: na binkoštno nedeljo dne 15. maja v stolni cerkvi v Mariboru. Od 16. do 24. maja v dekaniji Dravsko polje, in sicer v Hočah dne 16., v Framu 17., v Slivnici 19., pri Sv. Janžu na Dravskem polju 22., pri Sv. Lovrenu na Dravskem polju 23., na Ptujski gori 24. maja. — Od 29. maja do 4. junija v dekaniji Laško: v Laškem dne 29., istotam za župnije Sv. Rupert, Jurklošter, Razbor, Sv. Jedert, Sv. Miklavž, Sv. Marijeta in Sirje dne 30., v Loku 31. maja; v Trbovljah dne 1. junija, v Dolu dne 2. junija posvetitev dveh novih oltarjev, in 3. junija sveta birna, pri Sv. Lenartu sveta birna dne 4. junija. — V dekanatu Saleška dolina od 11. do 14. junija, namreč: pri Sv. Ilju konsekracija glavnega oltarja in birmovanje dne 11. junija; sveta birna v Soštanju dne 12., v Škalah 13., pri Sv. Martinu pri Saleku 14. junija. — Od 18. do 23. junija v Ljutomerškem dekanatu: pri Sv. Križu dne 18., v Ljutomeru 19., v Mali nedelji 20., pri Sv. Juriju na Ščavnici 21., v Kapeli 22., pri Sv. Petru bl. Radgone 23. junija.

* **Protivinskemu davku.** Zveza avstrijskih vinogradnikov je imela dne 7. t. m. na Dunaju svoj občni zbor. Enoglasno se je sprejela resolucija, v kateri se protestira proti vinskemu davku, in se zahteva, da se ta predlog umakne. Ako pa se novi vinski davek sprejme, se namerava prirediti po dunajskih cestah velikansko protestno zborovanje vsega ljudstva na deželi.

* **Stajerska vina** na Dunaju. Obisk pokuševalnic stajerskih vin je še vedno velikanski; za to ne govorijo le prodaja pokuševalnih znamk, kojih bo kmalu 100.000 razprodanih, temveč tudi mnenje strokovnjakov in velikansko število vinskih tržcev. Najbolj priljubljena so pekerska, ljutomerska, ormoška in haloška vina.

* **Tečaj** za pridelovanje krme se bo vršil na mariborski deželni sadjarski in vinarški šoli v Mariboru od 9. do 14. majnika. Istočasno se bo vršil od 9. do 11. majnika tečaj za pridelovanje zelenjave. Natančnejše pove inserat.

* **V sveto deželo!** Stopamo pred vas z veseljem oznanilom: V sveto deželo pojdemo! — Pred dvema letoma smo bili v Lardu. Pod božjim in Marijinim varstvom se je naše romanje izvršilo srečno; romarji so bili polni zadovoljnosti in hvaležnosti, da jim je bilo dano videti blaženi kraj Marijinega prikazanja. Je pa še nek drug kraj na zemlji, kamor nas vleče srce, kjer doslej Slovenci še nismo bili. To je dežela, katero že pridevek „sveta“ dežela odlikuje od vseh drugih; dežela, katero je večna Beseda, ko je meso postala in med nami prebivala, počastila s svojim 33letnim bivanjem; dežela, v kateri se je zgodilo največje delo človeške zgodovine in najlepše delo usmiljenja božjega: odrešenje človeškega rodu; dežela, katero je Bog sam namakal s svojo krvjo. Dežela, o kateri smo že kot otroci slišali toliko pripovedovati v sveto-

pisemskih zgodbah; dežela, katero imamo vedno pred očmi v nedeljskih evangelijih, dežela, za katero so stotisoči kristjanov srednjega veka v križarskih vojskah lili kri in darovali življenje. Kdo izmed nas si ni že želel biti tam in gledati svete kraje, ki so tolikokrat v našem duhu? Verni Slovenci! Zdaj je priložnost. Posamezniku je težko iti. V družbi domačih ljudi je to lahko. Zato napravljamo v tem letu I. skupno slovensko romanje v sveto deželo. — Romanje bo trajalo od 2. do 21. septembra. Z ozirom na prostor na ladji se sprejme: 44 oseb v I., 142 v II., 350 v III. razred. Skupaj 536. — Troški romanja so: I. razred 450 K., II. 400 K., III. 280 K. Za tako dolgo potovanje jako nizka cena. S tem je plačano vse: vožnja, hrana, prenočišče in drugo. Sprejemajo se samo zdrave osebe obojega spola. Čas za priglasenje je od 1. aprila do 15. julija. Kdor se priglasil, bo dobil takoj še natančnejše pojasnilo o pogojih in razmerah romanja. Vsa pisma v tej zadevi naj se naslovljajo: Odbor za jeruzalemsko romanje v Ljubljani. Verni Slovenci! Lepa prilika se vam nudi. Čas je ugoden, cene nizke, pot sama vabljiva. Stali bomo na mestu, kjer je povila Devica božje Dete in ga položila v jaslice, in na mestu, kjer je stal križ, drevo življenja za človeški rod — najsvetejši kristjana. Komur razmere pripuščajo, se pridruži svetemu potovanju! — V Ljubljani, dne 15. susca 1910. Odbor.

* **Slovenska delavska socialna organizacija** se je ustanovila v nedeljo, dne 10. t. m. v Kapfenbergu onstran Bruka na Muri. Slovensko delavstvo je storilo s tem zelo važen korak. Slovenskim delavcem v Kapfenbergu bo sledilo mnogo slovenskih delavcev tudi v drugih industrijskih krajih. Tudi v Köflachu se že pojavlja slovensko gibanje. Gotovo bo vsem Slovincem v veliko korist, ako se loči slovenski del socialne demokracije na Štajerskem od nemškega.

* **Katoliško gibanje** med Hrvatmi se bo menda vendar le resno počelo. Že lanskega leta so se nekateri rodoljubi večkrat zaporedoma sesli v Zagrebu na zaupne sestanke in posvetovanja, kako stopiti v odločen boj proti vsem sovražnikom krščanskega imena na Hrvaškem. Po vsestranskem zrelem pretresovanju se je prišlo do zaključka, da se izvede za vse hrvaške pokrajine skupna organizacija na podlagi medstrankarskega nepolitičnega kulturnega programa. Tej organizaciji bi bilo ime „Hrvaška ljudska zveza“ (Hrvatski pučki savez). Izbral se je tudi odbor, ki naj bi sestavil za to zvezo primerna pravila. Odbor je svoje delo že dovršil, vendar predno se predlože pravila v odobrenje vladi, se je zdelo voditeljem tega katoliškega gibanja umestno, sklicati še večje posvetovanje zaupnikov, ki naj bi vsako posamezno točko pravil strogo določili, in po potrebi tudi spremenili. Ta sestanek se je vršil v četrtek v Zagrebu.

* **Slovani** v Ameriki in ljudsko štetje. Kakor poročajo iz Severne Amerike, se tamošnji Slovani pridno pripravljajo na ljudsko štetje, ki se ima v Zjedinih severo-ameriških državah vršiti to pomlad. Sestavil se je poseben odbor raznih slovanskih uradnikov in predsednikov slovanskih društev. Ta odbor je obiskal predsednika Tafta, katerega je naprosil, naj poskrbi za to, da se bode pri letošnjem ljudskem štetju v tozadevnih uradnih podatkih navedel vsak slovanski narod posebej, oziroma naj se štejejo ljudje, ki bivajo v Zjedinih državah, po njihovi narodnosti, ne pa po državah, iz katerih prihajajo v Zedinjene države. Odposlanstvo je predsedniku razložilo, da se je dosedaj običajno avstrijske Slovence, kateri nimajo politične samostojnosti, označilo enostavno z besedo „Avstrijci“, kar je pa nesmisel, kajti avstrijske narodnosti sploh nihče ne pozna na svetu, tako, da so tozadevna uradna statistična izvestja brez vsake vrednosti. Tako se je dosedaj stelo Slovence, Hrvate, Slovake, moravske Čehe, Srbe in druge enostavno k „Avstrijcem“, in posledica tega je bila, da

razburjena, in to ji je pristriglo itak kratko nit njenega trnjevega pota. Čudno, predvečer je bila še pri meni, in mi naročila, naj te pozdravim, če ti pišem, in naj moliva za njo. . . . Kakor bi slutila. Danes zjutraj pa se ni več vzbudila. Sel sem gledat. Kakor bi spala, taka je, in tisti otožni nasmeh na ustnicah privabi človeku solze v oči. Povem ti, da sem se jokal. Lepa taka smrt. Njene tovarišice so ji dale beli venec na glavo. Zastužila si ga je. Njena smrt je podobna smrti vojaka na bojišču. Saj je bilo njeno življenje boj in zatajevanje, kjer je junaško zmagovala. Odišča je po plačilo!

Pisal bi ti več, pa ne morem. Boš že oprostil. Iz Pulja več o pogrebu. Sedaj čakam nanj, potem se odpeljem k polku.

Naj te tolaži Bog! Da si mi zdrav.

Tvoj

Ivan.

Tvoj

Ivan.

Gorica, dne 6. sept.

Dragi prijatelj!

„Blagor mu, ki se spočije, v črni zemlji v Bogu spi...“

Pa ne da bi mislil, da sam sebi deklamujem ta moto. Jaz sem hvala Bogu sedaj tako na pol zdrav, a popolnoma še nisem. Spustili so me danes iz bolnišnice, in jesensko solnce mi de v tej solnčni Gorici kaj dobro. Čutim, da je vsekako bolje v naravi, v svežem zraku, kakor strašiti dolgočasno posteljo. Moral bi že k polku v Pulj, pa imam dva dni dopusta. Rad bi spremljal Ernico, ali kakor jo sedaj imenujejo, sestro Cecilijo na zadnji peti. Revica je umrla. Niti zdravnik se niso nadejali tega. Imela je nekako srčno bolezen, in sedaj je bila po izpovedbi zdravnikov preveč

Prijatelju sem iz Pulja pisal razne drobnosti, mi ni odgovoril. Le na razglednici se mi je zahvalil, toliko, da vem, da je pismo prejel. Minilo je pol leta, in tedaj se mi je vrnilo neko, pred kratkim pisano pismo, prečrtano z rdečim svinčnikom in z bilješko, da ga ni najti. Čudil sem se, kar dobim nekaj dni pozneje od njegovega znanca poročilo, da so ga zagreblili, in njegov zadnji pozdrav.

Spominjal se me je še na smrtni postelji, ubogi moj prijatelj. — In sedaj bivaš tam, kjer ona, da vama je Gospod dal ono srečo, koju vama je odtegnil na zemlji. Vem, da sta se zopet srečala, a to pot pri skupnem cilju. . . .

se še danes ne ve, koliko ljudi teh narodnosti živi v Zedinjenih državah. Predsednik je odposlanstvu obljubil, da bode storil vse, kar je v njegovi moči, da ta nedostatek odpravi, in da se bodo ljudje šteli po njihovi narodnosti. Delegacije so kasneje obiskale tudi ravnateljstvo urada za ljudsko štetje, Durada, kateremu so tudi natančno razložili, kako se naj njegovi uradniki ravna povodom ljudskega štetja v aprilu.

Prvi ženski katoliški shod se je vršil predpretečen teden na Dunaju. Zborovale so nemške kršč. socialne žene iz vse Avstrije po svojih odposlankah, katerih je bilo nad 300. Sploh so nemške žene v krščanskem taboru lepo organizirane. Na nemškem Češkem jih je v organizaciji nič manj kot 13 tisoč. Njih program je: vzgojiti pridne matere, matere zdrave, praktične delavke vsele in pojoče. Zanimivo je bilo poročilo gospodične Kamile Theimer iz Dunaja o pridobitni delavnosti žena. V Avstriji je bilo že pred desetimi leti šest milijonov takih žen, ki so si same na svoje roke služile vsakdanji kruh. Žene, ki si služijo kruh v obrtniji, in vestne služkinje primeroma dobro zaslužijo, pa tudi deklam na kmetih se ne godi slabo, če se jih primerja n. pr. z onimi ženskami, ki imajo veliko sol za seboj in ki pisarijo po uradih ali pa so učiteljice, doktorice itd. Te zaslužijo — če se upoštevajo njih dolgoletni študiji — manj kot priproste služkinje. Država se še vse premalo briga za praktično žensko vzgojo. Država bi morala imeti velik centralni urad za žensko delo. — Gospa Kleithner je govorila o poselskem vprašanju, drugi dan pa gospodična Sebalcha o skrbi za delavke. Rekla je, da so temeljne napake nezadostna plačila, zdravju škodljivo delo, in pa pravna nevarnost. — Na shodu so razpravljali tudi o ženskih političnih pravicah. Tudi če nismo navdušeni pristaši žensk v politiki, moramo vendar le reči: Vzgojajmo dekleta po dobrih katoliških družtvih, posebno v Marijinih družbah, da bomo imeli zavedne krščanske žene, potem se nam ni nič bati, tudi če pridejo žene do volilne pravice ali drugih političnih pravic, bomo mi katoličani to okolnost znali uporabiti v našo korist.

Liberalni Slovenci z vlado. Opetovano je naša centralna vlada pokazala, da ji niso pri sreju Jugoslovani. Kakor vlada proti Slovanom, tako bi morali dosledno postopati Slovani proti vladi. Ali pa je to v resnici? Slovenski klub državnozbornih poslancev z dr. Susteršičem na čelu so nastopili odločno proti vladi, ki je bila tudi vsled odločnega nastopa naših poslancev v veliki zadregi. A liberalci? Te vodi zopet znana slepa zavist, in so začeli ravno sedaj, ko je stališče najbolj kritično, pisati proti boju zoper vlado. To je naravnost izdajstvo! Radi bi se prodali vladi na škodo Slovanstva. A če se vprašamo, kak mora biti tej politiki konec, ve vsak pameten človek, da nič drugega, kakor škoda Slovanov. Z liberalnimi Slovenci si vlada itak ne more dosti pomagati, ker jih je premalo, liberalni Slovenci pa kljub izdajstvu od vlade ne morejo pričakovati drugega, kakor prazne obljube.

Ploj se je upal zadnjo nedeljo pred svoje volilce v Sv. Marjeti niže Ptuja. Imel je zares srečo, kajti v kljub vsem preprirom, ki jih je povzročil zadnji čas Ploj na Dunaju med jugoslovanskimi poslanci, ga zborovalci niso pognali, ampak ga celo mirno in potrpežljivo poslušali. Med drugim je povedal zborovalcem to ljubeznivost, da ga je pri zadnjih volitvah vrgla goljufija in nasilstvo od kmečke strani. Tudi pri teh besedah se je pokazala velika potrpežljivost zborovalcev, kajti tudi pri teh besedah so prizanesli Ploju in ga niso postavili na zrak. Vsakemu je namreč še v dobrem spominu, kako so ravno agitatorji za Plojevo izvolitev ponujali po 20 K za glas, kako je teklo vino, kamorkoli se je pokazal tak agitator, kako so se vabili v krčme na pojedine itd. Gotovo je, da dandanes nihče več ne obžaluje, da Ploj ni več v deželnem zboru, celo njegovi najboljši prijatelji. Zveze z Nemci goji dr. Kukovec, delo oskrbijo naši poslanci, vsled tega Ploja nihče ne pogreša. Ravno tako se tudi ne bo prav nihče žalostil, ako ga Slovenci več ne pošiljajo na Dunaj, kajti med poslanci ni treba preprirov, kakor jih povzroča Ploj, ampak složnost in edinost.

Zadružna Zveza ima občni zbor dne 30. maja v Ljubljani.

Občni zbor Kmečke zveze: Na občni zbor je prišel tudi ta-le pozdrav, ki je bil pa v našem poročilu pomotoma izpuščen: Duhovščina videmske dekanije na katehetskem sestanku kliče vsem zborovalcem in dičnemu voditelju Vseslovenske stranke krepki „Živio!“ — Za dekanjsko duhovščino: Verk.

Esperanto. Kako veliko zanimanje je vzbudila esperantska slovnica v vseh slovenskih krogih, kaže dejstvo, da se je razprodalo tekom treh tednov do 400 izvodov. Kdor še želi slovnico, naj jo naroči prej ko slej. Da se izogne posebnim stroškom, se priporoča, poslati denar naprej (1 K 30 vin. s poštnino) na založnika Lj. Koser, Juršinci pri Ptuju, Štajersko.

Našim somišljenikom! Od več strani nam dohajajo vprašanja, kje se nahaja pisarna odvetnika gospoda dr. Josip Leskovarja. Ponovno naznanjamo, da ima dr. Leskovar svojo pisarno v Mariboru, Gosposka ulica števil. 15, nasproti klobučarju Leyrerju. Priporočamo našim zaupnikom in pristašem, da se v vseh pravnih zadevah obrnejo na njegovo pisarno. Dr. Leskovar je izboren jurist, bil je poprej koncipient v pisarni gospoda dr. Susteršiča v Ljubljani. — Dr. Leskovar je znan kot vnet govornik na naših shodih, ter si povsod pridobi srca poslušalcev.

S. K. S. Z. V četrtek 7. aprila se je vršila odborova seja S. K. S. Z. Zopet se je organizirala ena izmed obmejnih župnij, ter se sklenilo, stopiti z novimi obmejnimi hišami v stik zaradi nadaljne organizacije. Predložil se je znak za Dekliško zvezo, ki je umetno izdelan. Za prodajo se določi cena 1 K. — Nazadnje se je razpravljalo o različnih pojavih v naši organizaciji. — Opozarjamo, da je naša knjižnica odprta vsak dan od 4. do 6. ure zvečer, in ob nedeljah in praznikih od 10. do 11. ure predpoldne. — Mnoga društva se niso vposiala za letos svoje udne za Zvezo. Prosimo, da se to že zaradi reda kmalu zgodi.

Za naš muzej. Pri vseh kulturnih narodih so muzejske zbirke važno sredstvo ljudske vzgoje in vidno znamenje narodne individualnosti. Spodnještajerski Slovenci smo se v tem oziru daleč zaostali. Imamo še dragocenih reči, ki jih tuji vidijo in grabijo, mi pa spimo. Rodoljubi štajerski od Mure do Save, zbirajte starinske predmete in jih pošiljajte Zgodovinskemu društvu v Maribor za muzej. Ravnotako narodopisne in naravoslovne predmete.

Pazite na najdbe v prazgodovinskih grobiščih, posodbo, nakitje in orožje, na stare umetniške slike, staro pohištvo, orodje knečko in rokodelsko, stare knjige in listine. Rudinstvo, rastlinstvo in živalstvo je istotako važno, da dobimo v muzeju nazorno sliko Spodnje Štajerske.

Lovce in najemnike lova prosimo, da pošljejo spodnještajerske ptiče za gačenje in manjše živali g. Antonu Godec, učitelju v Lembahu pri Mariboru, ki gači za naš muzej, večje živali pa na Zgodovinsko društvo v Mariboru.

Upamo, da naš klie ne bo glas vpjočega v pušavi. — Zgodovinsko društvo.

Telefonska zveza Spielfeld—Ljutomer. V Radgoni se je vršilo dne 3. aprila posvetovanje interesentov glede uvedbe telefonske zveze Spielfeld—Ljutomer. K stroškom za zgradbo telefonske proge bo prispeval 70% erar, 30% pa interesenti in naročniki. Dne 4. aprila je bilo enako zborovanje v Ljutomeru. Trg Ljutomer mora prispevati 2500 K.

Za šentiljski dom sta darovala gospod Janko Artman, trgovec pri St. Juriju ob juž. žel., 3 K, in neimenovani v Jarenini 6 K. Priskrba hvala! Želim, da bi „neimenovani“ jareninski rodoljub, ki je obmejnimi Slovincem naklonil že mnogo svetlih kronic, našel več naslednikov!

Za obmejne Slovence so darovali gostje na ženitnini Franca in Julke Rojko 17 K 34 vin. Ziveli!

Za slov. kat. izobraževalno društvo „Kras“ v Gradcu je nabral pri rodoljubih slovenjebitriških gosp. Ivan Gajfek 26 K 70 v. Velikodušnim darovalcem se kar najtopleje zahvaljuje odbor! Bog povrni!

Mariborski okraj.

Maribor. V nedeljo, dne 10. aprila se je vršil ustanovni shod Vincencijevega društva za župnijo Matere Milosti v Mariboru.

Maribor. Interesantna sprememba. Nekdanji dr. Rudolf Valentinčič deluje v novoustanovljeni šulterajski župi kot dr. Rolf Valentin.

Maribor. Dne 17. t. m. se uprizori v „Nar. Domu“ „Martin Krpan“. Glavne vloge so se poverile najboljšim igralcem Vlogo „Martina Krpana“ igra režiser ljubljanskega gledališča g. Verovšek. Začetek ob pol-osmih zvečer.

Izpred sodišča. Kovač Jožef Lašič pri Sv. Miklavžu blizu Ormoža je kupil meseca aprila lanskega leta od tvrde Ivan Jax v Ljubljani kolo za 230 K, in sicer na obroke; nadal je 40 K. Ko je kolo dobil, je je takoj prodal, dasi je vedel, da si je pridržala tvrdka na kolesu lastninsko pravico, dokler se popolnoma ne izplača. Lašič pa ni plačal, in je bil vsled tega obsojen na tri mesece težke ječe. — Dne 5. svečana t. l. sta se pripravili 55letna Katarina Lorbek v hiši mesarja in posestnika Ivana Krajca v St. Lenartu v Slov. gor. in njegova soproga Neža Krajca. Med preprirom je Ivan Krajec Katarino Lorbek večkrat vrgel na tla. Pri tem si je ta zlomila člen desne roke in zadobila težke poškodbe. Ivan Krajec priznava, da je Katarino Lorbek napodil iz hiše, taji pa, da bi jo bil pri tej priložnosti vrgel na tla, in tako povzročil njeno poškodbo. Trdi, da si je Katarina Lorbek roko najbrž prej sama zlomila s tem, da je na cesti padla, ker je bila takrat močno vinjena. Po poizvedbah pa se je dognalo, da je Katarina Lorbek na večer dne 5. svečana po 8. uri, torej takoj po tem dogodku, bila pri zadržavniku dr. Zirngastu, kateremu je pripovedovala, da ji je Ivan Krajec povzročil to rano. Dr. Zirngast je kot prič zašlišan, zatrjeval, da Katarina Lorbek takrat ni bila pijana. Sodišče je verjelo izpovedbam Katarine Lorbek, in obsodilo Iv. Kranjca na dva meseca ječe. — 21letna Jera Najzar, dekla v Spuhli, je dne 21. svečana t. l. svojemu gospodarju Pichlerju ukradla 10 K gotovine in eno pa 4 vin. cenjeno kurje jajce. Če bi bila izmaknila le 10 K, bi bila pri okrajnem sodišču radi prestopka tatvine dobila le primeroma malo kazen. Dva vinarja pa, katera je bilo jajce vredno, sta že prekoračila mejo hudodelstva, in je bila tako obtožena hudodelstva tatvine, in obsojena na štiri tedne težke ječe. — 58letni Janez Kapun, vdovec, viničar v Kopivniku, je meseca decembra lanskega leta svojo lastno, 12. marca 1897 rojeno hčerko zapeljal v nečistost, in je bil zato obsojen na štiri mesece težke ječe. — 40letni, od svoje žene ločeni mož Janez Drog, nazadnje dninar na Pesniškem dvoru, je star grešnik; večkrat je bil že

radi pregreška proti pravosti (enkrat na 13 mesecev težke ječe) in radi tatvine obsojen. Z nekim Antonom Robič je skupno na več krajih ugajal najgrštvu. Razven tega je tudi obtožen, da je Juriju Rechenbacher v Flekušku pri Sv. Jakobu ukradel kolo v vrednosti 10 K. Tokrat ga je obsodilo okrajno sodišče na 15 mesecev težke ječe.

St. Ilj v Slov. gor. Občinsko tablo šentiljske občine na meji šentiljsko-poličke občine so neznani ponočni netopirji pomazali s črnolom. Ta čast je zadelo samo slovenski del napisa. Iz tega lahko sklepamo, da je to kulturno delo izvršil nek ponočni nemčurček.

Sv. Križ pri Mariboru. V nedeljo dne 17. t. m. priredi naše kmečko bralno društvo v prostorih Jožefa Mačeka po domače Pipuša, igro: „Prepirljiva soseda“ ali „Boljše je kratka sprava, kakor dolga pravda.“ Pride tudi govornik iz Maribora. Začetek po večernicah. K obilni udeležbi vabi odbor.

Ročica. V noči od 7. do 8. aprila t. l. so vlomili tatje v klet posestnice Frančiške Čančula, in so ukradli meso in nekaj obleke. Dolgoprstneže se zasleduje.

Hoče. Narodni slovenski Hočani lepo prosijo dopisnike, ki pišejo v „Štajerca“ in „Marburgerco“, naj se blagovolijo podpisati pod svoje dopise. Bilo bi škoda, če bi ne bila znana imena teh slavni mož!

Hoče. Naši ljubi nemskutarji, ki se sami nazivljejo med Nemci „dajžezint“, med štajercijanci pa liberalci in naprednjaki, so baje zopet poslali neko velikansko pismo preml. knezoškofu v Maribor zoper kaplana Jožefa Krajca. Kako so smešni.

Polička vas. Pri občinskih volitvah dne 7. aprila so bili izvoljeni odbornikom v III. razredu: Breznik Janez, Supanič Ign., Supanič Leopold in Rojs Fr.; v II. razredu Jager Josip, Kurnik Franc, Cvirn Janez in Simič Franc; v I. razredu Ledineg Leopold, Eberhard Alojz, Platajs Josip in Vernik Miha. — V vseh treh razredih je propadel kot kandidat nasprotnne stranke s svojimi vernimi sodrugji vred, gostilničar „Villa Klein“ znani Reininger. — Čudili smo se učenosti naših nasprotnikov pri tej volitvi. Poslali so na volišče nekega možeka vprašati, kedaj bodo ožje volitve. Slab „trošt“ je imel Reininger, ker je reflektiral na ožjo volitev. Kot večak v politiki pa niti ni vedel, da pri občinskih volitvah ni ožjih volitev, ampak se pri enakosti glasov le vleče žreb. Občudovanja vredna je modrost nasprotnikov.

Polička vas. Obupen boj je bila nemškutarska stranka dne 7. aprila v naši občini. Ta dan smo imeli od Súdmarkovcev toli zaželjene občinske volitve. Z vsoto gotovostjo so računali naši nemškutarski nezadovoljneži, ki ob gostih finančnih težavah segajo v Súdmarkov žakelj, na svojo popolno zmago. A kolika nesreča! Naši narodni in verski nasprotniki so propadli, kakor so dolgi in široki v vseh razredih. Ne enega odbornika nimajo. III. razred so si šteli nasprotniki za svojega, tudi ostala dva so imeli že v žepu, kakor so pravili Reiningerjevi agitatorji. Na račun zmage je tekla že nekaj tednov pred volitvami rujna kapljica po žejnih grlih izmučenih agitatorjev. Nasprotniki niso nič štedili z obljubami. „10.000 kron bo dala Súdmarka za novo cesto, če volite z nami, dobili bomo svojo šolo, vino nam bodo kupili Gornještajerci“ itd. Neki volilki je obljubil neki agitatorček „nov fajn gvani“, drugim denar, a le ni nič pomagalo. Še celo očka Reininger niso prišli v odbor. V III. razredu so dobili slovenski možje 62 do 63 glasov, nasprotniki samo 20, v II. razredu naši 16 proti 6, v I. razredu 6, nemškutarji 5. V malokateri občini se ima računati s tako drznimi nasprotniki, kakor pri nas. Na vse mogoče načine so terorizirali volilce. A naši možje so ostali zvesti do zadnjega. V boju se res čistijo značaji. Posebno pohvalno moramo omeniti vrglega Roškarja in Petriča, ter vse druge, ki se niso ustrašili raznih groženj. Hvala in slava vsem zavednim slovenskim volilcem! — V gostilni „Villa Klein“ pa so po volitvi agitatorji in propali kandidatje z žalostjo gledali svoje raztrgane podplate.

V vasi Polički nesreča
Očka se je pripetila,
Stolec ta lepi županski
Usoda mu ni prepustila.

Sv. Lenart v Slov. gor. Umrla je v Zg. Žerjavcah preblaga in obče spoštovana gospa Marija Kramberger v starosti 79 let po predolgi in zelo mučni boleznii, previdena večkrat s sv. zakramenti za umirajoče. Lepi pogreb, ki je spremil zemeljske ostanke rajne k večnemu počitku, je pričal o njeni splošni priljubljenosti. Cerkvenim pevcom, kateri so zapeli ob odprtem grobu ganljivo žalostinko, bodi izrečena srčna zahvala. — Za nepozabno „babico“ žaluje čvetero otrok in mnogo vnukov. — Dal Bog, da „zopet vid' mo se nad zvezdami“!

Selnica ob Dravi. Lep večer so nam priredili pretedno nedeljo naši marljivi diletantje. Bil smo res prijetno iznenadeni, kako krasno so izvršili svoje, deloma precej težke vloge. Tako lepega užitka že dolgo nismo imeli, in le želeli bi, da bi nam še večkrat kaj takega priredili.

Razvanje. Strašna nesreča je zadelo pridno Breznikovo družino v Razvanju. Zadnji ponedeljek popoldne okoli 4. ure je peljal Janez Breznik iz Rač velik voz opeke za novo hočko mlekarino. Gotovo je bil truden ter je na vezu zadrževal in padel pod voz na glavo. Smrtno poškodovan je obležal na cesti. Konji pa so šli naprej. Nezavestnega je našel nek drug voznik, ki ga je vzdignil na voz in zapeljal na dom, kjer je v kratkem umrl. Dobri materi-vdovi in vsem

sorodnikom naše sožalje! Pridni sin pa naj v miru počiva!

m Hoče. „Kmečka hranilnica in posojilnica v Hočah“ je registrirana. Prihodnjo nedeljo, dne 17. aprila, po rani maši, je prvi uradni dan. Ta posojilnica ima svoj delokrog po celji hočki fari. Hranilne vloge sprejema po 4% od sto. Ker so sami ugledni in poštenu možje v načelstvu in nadzorstvu, zato zasluži ta nova kmečka hranilnica in posojilnica popolno zaupanje. Kmetje in posestniki, sploh vsi Hočani, polagajte tukaj denar, in če ga rabite na posodo, tukaj si ga izposodite! Uradni dnevi so vsako nedeljo predpoldne. Uradna soba je pri načelniku g. Karolu Novaku. Svoji k svojim!

m Makole. Marljivo se pripravljamo, da bi povečali svojo župnijsko cerkev. Silno tesna je že za domače župljane. Se večja tesnoba pa je sedaj, ko precej Stoprčanov prihaja v Makole k službi božji, ker se stoprški g. župnik zdravi v bolnišnici. Dasi ravno nam delajo Stoprčani nekoliko nadlego, vendar pa izvemo od njih marsikaj novega. Tako se govori sedaj po Makolah, da je baje leta 1907 nek znan tukajšnji štajercijanec ometal s kravjekom, cerkveni zvonik v Stoprčah. Dalje nam pripovedujejo, kako so stoprški štajercijanci hoteli za Veliko noč bombardirati stoprško župnišče; pa menda ne tisti, ki ga še niti plačali niso. Ali je tukaj kak štajercijanski kolovalja? Zanimivo bi bile znati, kaj vedo o teh junakih gg. orožniki.

Ptujski okraj.

p Sprememba. Za načelnika trgovske zadrage okolice Ptuj je izvoljen gospod Vinko Zorko, trgovec in poštar pri Sv. Andražu v Slov. gor. Čestitamo!

p Velika nedelja. Dne 6. t. m. smo zanesli k večnemu počitku enega izmed naših najboljših mož, moža plemenitega in poštenjaka v vsakem oziru: Matija Kuharič, ki je bil 37 let cerkveni ključar in ubožničar. Kako je bil obče priljubljen in spoštovan, o tem je pričal veličasten pogreb. Naj v miru počiva!

p Sv. Lovrenc v Slov. gor. Naše veteransko društvo se že dalje časa trudi, da bi dobilo društveno zastavo, in je v to svrhu priredilo že dve veselici, katerih se je občinstvo obilno udeležilo. Z začudenjem pa slišimo, da bo imela zastava nemški napis. Sicer nam že to ne ugaja, da ima društvo nemško komando, ali mislili smo, pustimo jih, saj menda pridejo s časom sami do pametne misli, da po vzgledu drugih veteranskih društev uvedejo slovensko poveljevanje. Ako pa se bo tudi na zastavi šopirila nemščina, ostane to torej znamenje, ki bo kazalo poznejšim rodovom, kako slabo smo se Lovrenčani v začetku XX. stoletja zavedali svoje narodnosti. Pomislite vendar: Sv. Lovrenc je v popolnoma slovenskem kraju, vse občine v slovenskih rokah, tudi gmotno nismo odvisni od Nemcev, nimamo v svoji sredini ne Nemcev ne nemškutarjev: čemu tedaj nemškutariti? Sicer pa mislimo, da še ni zadnja beseda izgovorjena, in da bodo gg. veteranci, ki so vendar Slovenci, kakor mi, storili svojo narodno dolžnost. Mislimo pač, da je „Bog ohrani, Bog obvari nam cesarja, Avstrijo“, ravno tako patrijotično, kakor „Gott erhalte...“

p Velika Nedelja. Prihodnjo nedeljo, 17. t. m. upozorij mlada deniči tukajšnjega bralnega društva igrati: „Izgubljeni sin“. Obilna udeležba naj bo plača za njih trud.

Slovenjgraški okraj.

Skale. V nedeljo dne 10. t. m. po večernicah se je vršil občni zbor bralnega društva. Udeležba je bila naravnost nepričakovana. Preč. dekan Rotner je otvoril zborovanje z lepim nagovorom, v katerem je povdarjal pomen bralnih društev. Za tem je podelil besedo deželnemu poslancu dr. Verstovšku, ki je v daljšem govoru pojasnjeval položaj kmetijstva na Sp. Štajerskem ter na podlagi statistike dokazal pogubljiv vpliv prodaje posestev na nekmete in osvetlil početje razkosevalcev kmetij. Poslušalci so z vidnim zanimanjem sledili izvajanjem gospoda poslanca. Na to se je vršila igra, katero so vprizorile članice Marijine družbe. Občinstvo je bilo naravnost presenečeno radi izbornega igranja mladih deklet, ki so s svojim nastopom tako navdušile mladeniče, da hočejo tudi oni v kratkem pokazati, kaj da znajo. Bil je res lep in pomemben dan.

Smartno pri Velenju. V nedeljo dne 10. aprila, po rani maši, je bilo v društvenem domu zelo živahno. Zbralo se je lepo število mož in fantov, ki so pazljivo sledili govoru gospoda poslanca dr. Verstovškega, ki je govoril o starostnem zavarovanju z ozirom na novo vladno predlogo. Po predavanju se je zahvalil posestnik Spital iz Saleka v imenu poslušalcev g. poslanca za poučne besede in je izrazil željo, da bi še večkrat obiskal Smartno.

Konjiški okraj.

k Konjice. Mladeniška zveza, kje si? — „Naš Dom“ je prosil „Slovenskega Gospodarja“, naj naroči „Domoljuba“, bi li hotel vprašati „Domoljuba“, če je zapisano v kaki zaprašeni knjigi bralnega društva, kje mladeniči ob nedeljah svoj prosti čas pokopavajo.

k Konjice. Somišljenike opozarjamo, naj se povsod poslužujejo materinega jezika, na pošti, po

vseh uradih, vseh trgovinah in gostilnah, na kolodvorih in železnicah, na cestah in potih, pri naslovih pisem, ki jih pošiljajo v tuje kraje. Kdor svoj materni jezik zaničuje, je zaničevanja vreden.

k Konjice. V trgu je precej takih reči, o katerih bi bilo treba javnost opozoriti. Dotični naj se ne jezijo, ampak red napravijo.

k Žiče. Glede zadnjega dopisa v „Slovenskem Gospodarju“ iz Žiče zahtevam v smislu par. 19. tisk. zak. za objavo sledečih vrstic: 1. Ni res, da bi krajni šolski svet šolsko-vrtni plot podiral. 2. Ni res, da bi se plot iz Žiče napravil. 3. Ni res, da bi bil šolski vrt prazen. 4. Res pa je, da krajni šolski svet ta plot popravlja. 5. Res je, da se bode na eni polovični strani vrta plot napravil iz lat, ker dosedaj sploh nobenega ni bilo. 6. Res je, da je šolski vrt ves porabljen, da ima isti kraju in šoli primerno odmerjen prostor za vinograde in sadnosne poskuse. 7. Res je, da se je vrt vsaj zadnji dve leti pognojil, dočim se tega poprej ni zgodilo. — Krajni šolski svet v Žičah, dne 4. aprila 1910, t. č. načelnik Anton Ribič.

Celjski okraj.

Liberalni izvrševalni odbor je imel dne 7. t. m. sejo v Celju. Kakor slišimo, se je resno obravnavalo o predloženi pogodbi med Narodno stranko in pa štajercijanci.

Laško. V nedeljo dne 10. aprila se je vršil tukajšnji shod za železničarje. Zborovanje je bilo zelo dobro obiskano. Vršilo se je obenem občno zborovanje krajevne skupine Prometne zveze za Zidanost in sosedne kraje. Govoril je državni in deželni poslanec dr. Benkovič. Na tem shodu se je pokazalo, da je med železničarji vedno več zanimanja za Prometno zvezo.

c Stavka rudarjev v Trbovljah. V Trbovljah je dne 6. t. m. 1000 delavcev začelo stavkati, ker ne morejo več prenašati šikane rudniškega ravnateljstva; delavci šikanirajo razni poslovođe, odtrguje se jim zaslužek, pusti se jih brez dela, češ, da premog ne gre v denar. Že drugi dan so večinoma vsi šli na delo, ker se vrše pogajanja z ravnateljstvom. Tudi državni poslanec dr. Benkovič je posređoval na pristojnih oblastih v Celju in zbira gradivo za večjo akcijo v prid delavstvu. Socialdemokratski vodje molče, za časa volitev pa se povečujejo za odrešenika delavstva.

c Stavba društvenega doma v Trbovljah je zagotovljena za leto.

c Petrovče. Pri nas je zopet izvoljen županom Anton Koren s 16 glasovi večine, 2 glasa sta bila cepljena. — Svetovalcem so izvoljeni sledeči gg.: g. Fr. Fridrich, g. Josef Polanc, g. Graf-Salm, g. Ant. Vizjak, in g. Ivan Strenčan. — Sedaj pa le čitajte liberalci tiste lažnjive in obrekljive „pamflete“, katere ste pošiljali pred volitvijo vsem našim in nasprotnim volilec. Laž ima kratke noge! Tako se je tudi tukaj zgodilo. Slava vrlim, katoliško-narodnim možem!

c Petrovče. Cvet napredne mladine v Petrovčah zasluži, da se ji tudi v našem listu izreče čestitka. To so vam pravi naprednjaki, vedno se izkažejo s kakim junaškim činom, ki je vreden, da širja javnost izve o njihovi plemeniti omiki. Saj imajo v Petrovčah Ciril in Metodovo podružnico in kos organizacije napredne (?) mladine, kjer se vežbajo v junaških nastopih, kako je n. pr. treba naše Orle izzivati z besedo „Čuk“ in z drugimi liberalnimi surovostmi, za katere pa se seveda naši pametni fantje niti ne zmenijo. — Imajo mešan pevski zbor; koliko je že izvežban, ni znano, to je pa gotovo, da so se najbolj izurili v oni pesmi, s katero izzivajo poštene Orle in sploh pristaše krščanske narodne stranke, namreč: „Čuk se je oženil tra—la—la itd. To svojo jim tako priljubljeno pesem navadno zaokrožijo za voglom kakšne krščanske hiše, posebno če vedo, da je kdo izmed duhovnikov blizu, do katerih kuhajo smrtno sovraštvo. V tem so dlaka in ponos za napredno mladino časti vredni Arnovčani, ti „poštenu“ fantje! Izkazali so se že večkrat, a na poseben način odlikovali so se Arnovski N. fantje na Vel. ponedeljek. Pred neko hišo, kjer se domači pošteno zabavajo s svojimi vsega spoštovanja vrednimi gosti, začnejo zopet na vso moč kričati svojo pesem: Čuk se je oženil itd. Ljudje v hiši nekaj časa poslušajo in se smejejo, potem pa — želeč si malo zabave, grede nekateri ven, in eden začne žvižgati, češ, pa delajmo vsak svojo — za pisanko. Toda ti razdivjani člani napredne organizacije so bili kakor v ognju. Nedolžno žvižganje jih je spravilo čisto iz sebe; začnejo metati kamenje, psujejo in kolnejo, da se jih je moral pekel veseliti. Ni li to čudno? Ti napredni razdivjanci smejo izzivati s svojo neumnostjo, domačini in njih gostje pa se niti pri svoji hiši ne bi smeli oglasiti. No, pa saj je znana liberalna drznost in nesramnost. V divjem sovraštvu do vsega, kar je poštenega in krščanskega, so vdrli v tujo hišo ter uprizorili škandale, kateri se morajo imenovati višek izobrazbe napredne mladine; kajti le v njihovih vrstah je mogoča taka surovost. — Kaj ne, to je lepa olika, da kdo prihrumi v tujo hišo, razgraja in vpije, zmerja domače in goste na najnesramnejši način? Najbolj se je v tem odlikoval nek kmečki sin, ki se je imenoval poštenega fanta — takšne poštenosti nas Bog obvaruj! — pa je domačim, ki si prepevoje tak nemir v hiši in prosijo z lepa, naj zapusti hišo, preklinjajoč grozil s pretepom, do katerega bi tudi gotovo prišlo, ko bi se našim ljudem ne zdelo presramotno, pečati se s takim surovežem. Ta „pošten“ fant,

ki se je pred kratkim zaklel, da ga naj kar h...ič vzame, če bo kdaj stopil na to dvorišče, je sedaj nepoklican udri celo v sobo in tam razgrajal, in to pozno v noči. Natančno opisovati te surovosti ne maramo, škoda za papir. Izreči moramo čestitko voditeljem napredne mladine v Petrovčah, da znajo vzgajati tako vrle značaje! Vsa čast jim!! Pomilujemo vse tiste starše, ki so tako slepi, da dovolijo svojim otrokom, ki bi jim vendar morali biti najdražje, vstop v vrste tistih, ki uganjajo take surovosti in nesramnosti. Kako pa naj mi odgovarjamo na take surove napade? Edino le z delom. V prav izvršten odgovor jim bodeta naši vrlo delujoči Mladeniški zvezi, dekliška in mladeniška zveza, posebno pa mogočni Orel, kjer je zbran cvet mladeničev, in ki, dasi šele pred kratkim ustanovljen, že tako mogočno razprošira svoje peruti. — Naš veliki društveni dom, sijajna zmaga pri občinskih volitvah, vse to jim daje povod, da bruhajo svojo jezo in razgrajajo ter klafajo in preklinjajo čisto po naprednjaško in liberalno. Vsak pameten človek se zgraža nad to podivjano druhaljo, nasprotno pa mora vsakega rodoljuba razveseliti živahno mladinsko gibanje v naših vrstah. Zavest in ponos se vzbujajo med našo mladino, katera se pomilovaje ozira na ta smrdljivi cvet napredne mladine. Le tako naprej! Saj se le v boju vežbajo naše moči. Brez vojske ni zmage.

c Sv. Peter v Sav. dol. V nedeljo, dne 10. t. m. smo imeli lepo predstavo pri g. deželnemu poslancu Terglavu. Naše vrle mladenke so nam uprizorile sv. Oito, in izborna rešile svoje vloge. Gledalce je pozdravila 4letna Mica Tavčar. Lepe so bile tudi deklamacije in petje. Krasno! Prav dobre volje smo bili, in upamo, da ne zadnjikrat. Upamo, da nam šempeterska dekleta prirede še več sličnih predstav. Pa tudi fantje ne spimo, postati nameravamo namreč Orli. Velikansko navdušenje že vlada med fanti za te lovadni odsek.

c Mozirje. Kakor znano, so mozirski naprednjaki z največjo težavo zmagali pri občinskih volitvah. Nestrpnost so čakali potrjenja izvoljenega odbora, volitve župana in svetovalcev. — Dne 31. marca popoldne se je zaslizal boben na sredi trga. Ljudje so hiteli gledat, kaj se je zgodilo, misleči, da je prišla kakšna menezarija z opicami in kamelami. Pa kako so se začudili, ko je na sredi trga stal uniformiran policaj s svojim bobnom. Kričal je po svoji stari navadi in naznanil izvoljeno občinsko starešinstvo, v katerem so baje sami naprednjaki in — posilincevi. To se je naznanilo na večih krajih v trgu. Torej izdrumljeno starešinstvo! Razobesili so raz občinske strehe zmagonosno zastavo, in da bi nas še bolj izzivala liberalna naprednost, zaslizalo se je streljanje s topiči. Naenkrat pa se zaslizi obupni klic: o joj, o joj. Mladi 18letni fant Franc Muhovec, pekovski učencec pri slavnemu megotcu Schusterju, je ležal od strela zadet na tleh, strel mu je šel naravnost v glavo, raztrgal mu levo stran lica in oko, in bati se je, da zgubi fant še desno oko. Odpeljali so ga takoj v bolnišnico v Celje. Tako je postal mlad, priden fant žrtev mozirske liberalne naprednosti. Odkrito rečeno: na dan občinske volitve je teklo žganje in vino, na dan volitve starešinstva pa je tekla — nedolžna kri mladeničeva. S tem je bilo proslavljenje mozirske naprednosti s pretresljivo žalostjo končano.

c Mozirje. Ta grozna pretresljiva nesreča, katera se je pripetila mlademu, pridnemu fantu dne 31. sušca v Mozirju, ostane za vedno pečat v mozirski liberalni kroniki. Vsakdo, kateri ima le iskrico krščanske ljubezni do bližnjega, pomiluje ubogega, pridnega fanta, kateri je imel sedaj že veliko veselje do vojaške suknje, a sedaj so pustili neskušene fanta z možnarji streljati pred hišo Schusterja, v kateri stanuje c. kr. žandarmerija. Gospodje naprednjaki! Kdo je kriv te grozne nesreče, morda celo pristaše Kmečke zveze? Bodo li višje oblasti uvedle natančno preiskavo? Upamo, da. Vsakemu, kateri je videl ponesrečenega fanta, se je milo storilo. Le liberalci imajo namesto usmiljenja do bližnjega kamen v srou.

c Gornji Grad. Dne 3. aprila se je vršil občni zbor izobraževalnega društva; pri tej priliki je lepo in zanimivo govoril vrli mladenič Jože Jošt o organizaciji. Poslušalci so mu bili hvaležni za marsikateri lep nauk. Društvo je imelo naročenih celo vrsto članikov: 10 „Slovenskih Gospodarjev“, 5 „Naš Dom“, 4 „Domoljube“, 1 „Slovenec“, 1 „Mir“, 1 „Primorski List“, 1 „Naša Moč“, 1 „Zlata Doba“, 2 „Straži“, 1 „Mladost“, 1 „Slovenski Učitelj“, 1 „Mentor“. — Vsako dobro knjigo se je sproti naročilo, kakor hitro je izšla. Igralo se je več zanimivih iger, kakor: „Dve materi“, „Nežka iz Bleda“, „Rudeči nosovi“, „Večna mladost in večna lepota“, „Prvi april“ in druge. Društvo lepo napreduje, zanimanje za čitanje je veliko. Za četrto nedeljo po Veliki noči dne 24. aprila se pripravljajo zopet dve lepi igri: „Tri sestre“ in „Ne vdajmo se!“

c Gornji Grad. Drugi občni zbor kmečke hranilnice in posojilnice dne 4. t. m. nam je podal poročilo o napredku tega našega priljubljenega zavoda. Leta 1909 je bilo denarnega prometa 710.610 K 52 vin. Vložilo se je nad četrto milijona kron, tako, da so znašale konec leta hranilne vloge vsoto 717.906 K 20 vin. Posojil je v znesku 45.120 K, drugi denar pa je pri različnih zavodih plodonosno naložen; čistega dobička je bilo lansko leto 709 K 60 vin., tako, da znaša sedaj rezervni zaklad 1.159 K 04 vin. Strankam se vse pismene zadeve naredijo brezplačno, nobenega prispevka za rezervo jim ni treba plačevati, nobene sitnosti pri notarju. Hranilne vloge se obrestujejo po 4%, posojila se dajejo na poroštvo po 5%.

na vkajžbo po 5%. Može združniki so ponosni na ta zavod, in so tudi lahko, kajti v 22 mesecih svojega obstanka je hranilnica in posojilnica dosegla promet poldruga miliona kron.

Ljubno. Naše vojaško veteransko društvo je imelo dne 3. aprila žalostno dolžnost, spremljati svojega zvestega uda in podnačelnika, bivšega župana g. Franca Juvana k zadnjemu počitku. Pokojnik je bil velik prijatelj ubogih, in je rad podpiral tudi vsako dobrodelno društvo. Da je bil v celem okraju zelo priljubljen in spoštovan, svedoči izvanredno velik pogreb, katerega se je udeležilo vojaško veteransko društvo, tri požarne brambе z zastavami, in velikansko število ljudi od blizu in daleč. Nosili so ga veteranci. Srčna hvala vsem slavnim požarnim brambam, in vsem drugim za obilno udeležbo. Rajnemu pa Bog poplačaj njegove dobrote, in lahka mu boji zemlja!

Zusem. Umril je 86 let stari kmet Štefan Skornik, ki je s svojo eno leto mlajšo ženo živel čez 66 let v srečnem zakonu. Vedno čvrst in zdrav je obdeloval kmetijo še vedno sam. Bolan je bil samo eden dan. Zlate, ali dijantne poroke pa ni hotel obhajati, ker bi — kakor je rekel — potem kmalu umrl.

Kat. slov. polit. društvo za šmarski okraj ima v nedeljo, dne 17. aprila ob 3. uri popoldne v župnišču pri Sv. Petru na Medvedovem selu svoj letni občni zbor. Obenem poročata poslanca Pišek in Vrečko o delovanju v deželni in državnem zboru. Udje društva, naši somišljeniki iz domačih in sosednjih župnij, vsi na ta važni zbor!

Zmaga Slovenske kmečke zveze. Pri občinskih volitvah okolica Šmarje pri Jelsah v sredo, dne 6. aprila so zmagali kandidati katoliške slovenske stranke tudi v II. in I. razredu. Tako pripada sedaj naši stranki v občinskem odboru vseh 24 odbornikov. Proti krščanskim slovenskim možem so se v bratskem objemu združili slovenski liberalci in štajercijanci. Imenična družba! Slava zavednim volilcem, ki so tako korenito pomedli z ostanki liberalizma in nemškutarstva v šmarski okolici! Zvezo liberalcev s štajercijanci priznava tudi „Narodni Dnevnik“ z dne 5. aprila, ki se dobavestno pritožuje o naši zmagi, rekoč: „Zakrivila je to premala disciplina naprednjakov, oziroma breznačajna zahrbtnost štajercijancev, ki so se doslej štulili k naprednjakom.“ — Zanimivo! Ali se bo odslej gledalo na večjo disciplino med štajercijanci in naprednjaki?

Sv. Peter na Medvedovem selu. V četrtek, dne 7. aprila se je pri nas pripetila velika nesreča. Iz šole izstopi Tomaž Zajko je v hiši posestnika Janeza Skorca snel puško s stene, da si jo ogleda. K nesreči je bila nabita, in se je sprožila. Strel je zašel pri mizi sedečega desetletnega domačega hlapčka Andreja Beliča v čelo tako, da je bil takoj mrtev. Kdaj bo konec nesreč z orožjem? — V nedeljo, dne 10. aprila po ranem opravlilo je predaval zelo zanimivo g. Pirstinger o napakah v sadjereji in v vinogradu. Poslušalcev je bilo precej, pa bilo bi jih še lahko veliko več. Prejšnji dan je v vzornem sadovnjaku na župnikovem posestvu učil pravilno saditi mlada drevesca. Pri nas bo treba več vneme za sadjerejo, ki da velik dobiček drugod, a je v teh krajih še jako zanemarjena. Kmetijska podružnica se trudi tudi v tem oziru za napredek.

Bruslovce. Opozarjamo slavno občinstvo ponovno na gledališko predstavo „Reveček Andrejček“ narodna igra v petih dejanjih s peljem, ki jo uprizorijo bruslovski diletantje dne 17. t. m. točno ob 7. uri zvečer na Legantu. Cene: Sedeži I vrste 1 krono, II vrste 90 v. n., stojišča 30 v. n. Pri igri sodeluje slavn godba na lok iz Kozlje. Osti dobiček je namenjen v dobrodelne namene. Pridnim diletantom želimo najštevilnejšo udeležbo d. matinev in dobro došlih gostov.

Sv. Jurij ob juž. žel. Ker se je žaložna „Garcia Moreno“, katero je priredil telovadni odsek „Orel“ radujo nedelje, poslušalcem jako dopada, zato se bo na splošno željo ta igre ponovila prihodnjo nedeljo, 17. aprila po večernih v gorah d. r. Katoliškega doma K. obini udeležbi ljubljano vabi odsek „Orel“.

Goranjgrad. Na Jurjevo, dne 24. aprila priredi izobraževalno društvo dve krasni igri: „Tri sestre“, ki jo je spsal dr. poslanec dr. Kralj in „Ne vdamo se“ od dr. Vošnjaka. Vmes se bodo pelo. Kdaj se boče še pri imenitno zabavati, naj pride gotovo.

Brežiški okraj.

Kmet. podružnica Zakot priredi v nedeljo, 24. aprila dvojno zborovanje ob 8. uri popoldne v Dobovi pri Cvetkotu, in ob 3/4. uri popoldne v restavraciji g. Volčanška na brežiškem kolodvoru. Pri obeh zborovanjih ima poučni govor deželni potovalni učitelj g. Fr. Goričan.

Planina. Vprašanje na g. župana Planinskega trga. Gospod župan! Zakaj ste se odpeljali na dan političnega shoda? Ali ste se zbal ogromnega števila zavednih volilcev, ali gg. postancev Kmečke zveze?

Podsreda. Podpisani župani obsojamo in protestiramo v imenu vseh občanov vseh treh občin podsedčke župnije, da se v „Narodnem Listu“ piše tako surovo in lažljivo zoper naše dušne pastirje, in posebej se protestiramo zoper to, kar se je pisalo v „Nar. Listu“ št. 13 in 14 glede č. g. kaplana. Moškon Anton, župan občine Križe, Preskar Avguštin, župan občine Podsreda, in Cerjak France, župan občine Gorjane.

Vestnik mladinske organizacije.

Mariborski telovadni odsek „Orel“ ima v nedeljo, dne 17. aprila redni občni zbor. Vršni se v Katoli-

škem delavskem društvu, Flößergasse št. 4. Somišljeniki so vabljeni!

Konjice. Dekliška zveza je imela dne 10. t. m. mesečno zborovanje. Obilna udeležba kaže, da vlada med žensko mladino splošno navdušenje za zvezo. Predsedovala je vrlo delavna načelnica Micika Lamutova. Predavale so: Lamutova Fr. (Cuvajmo dekliško čast), Tilka Furmanova (Čemu družbe?), Ivanka Kračunova (Nit življenja — Šola za mladenke), in Julia Kumrova (Obrambno delo). Deklamovale so članice: Anica Lipakova (Obmejna budnica), in Amalija Kračunova (Pozdrav Zvezi slovenskih deklet); kandidatice Micika Stebernikova (Res nismo v zori zlati, Gotovo da ne!), Antonija Steferl (In upanje naše, In pokaži nam Jezusa), in Marija Babič (Mati milost, Kak se čudno vse prenavlja). — Uspeh krasen! Vsak nastop nam nudi kaj novega, kar moramo hvaliti. Vse je neprisljano pristržno, vse upliva na srca veselih poslušalk. Lahko rečemo: Dekliška zveza je moč, ki bo imela velik upliv na probujo našega dobrega ljudstva. Dekliška zveza, Bog te blagoslovi, ti pa delaj veselo naprej!

Trbovlje. V nedeljo, dne 3. t. m. je imel naš Orel veselico. Uprizorila se je veseloigra „V Ljubljano jo dajmo“. Cela prireditev se je prav dobro izvršila. Br. predsednik J. Pečnak je v lepem govoru pozdravil občinstvo, katero se je udeležilo v zelo obilnem številu, četudi je bilo tako neugodno vreme. Društvo izreka slavnemu občinstvu tem potom najiskrenejšo zahvalo. Govoru pa je sledila lepa deklamacija: „Nekdanji in sedanji rod slovenski“. Deklamiral jo je brat načelnik I. Černe, ki jo je tudi sam sestavil. Zelo zanimivo jo je bilo poslušati, ker je v njej orisal vsjo hrabrost in zvestobo našega nekdanjega in sedanjega slovenskega naroda. Nato pa so prišli na vrsto igralci in igralkе, ki so res spretno rešili svoje vloge. Vsa čast jim! Po igri pa se je pričela prosta zabava s šaljivo pošto, pri kateri so prav pridno delovali bratje Orli ter vrle mladenke (podporne članice Orla), pri razprodajanju kart, kolekov in kuponov. Vsem pristržna zahvala! „Na zdar!“

Znaki Dekliške Zveze. S. K. S. Z. v Mariboru je založila krasne znake za Dekliško Zvezo, ki so res umetniško delo, s katerimi se lahko ponašajo vse slovenske mladenke. Miadenke, ne zamudite prilike, sedaj si ga nabavite. En komad stane 1 K. Naročajo se naj kolikor mogoče skupno, naravnost na naslov: Slovenska krščanska socialna zveza v Mariboru. Slovenske mladenke! Zavedne Slovenke! Sezite po njih!

Najnovejše novice.

Ustanovni shod našega novega narodno-obrambnega društva se bo vršil začetkom meseca maja v Ljubljani.

Novi škof v Djakovem. Za naslednika velikemu Jugoslovlanu na škofijski stolici v Djakovem, Strossmayerju, je imenovan zagrebški pomožni škof dr. Krapac. Celih pet let je bilo škofijsko mesto v Djakovem nezasedeno. Novi škof je pripadal nekdanji hrvaški narodni stranki in je bil v ožji stiki z grofom Khuenom.

Hoče. V nedeljo dne 17. aprila, po večernicah, je v društvenih prostorih gospoda Rojka v Hočah veliko gospodarsko zborovanje. Govoril bo gospod nadrevizor Vladimir Pušenjak o skupni prodaji živine, o c. kr. kmetijski družbi v Gradu in drugih gospodarskih vprašanjih. Može in mladeniči, pridite v obilnem številu! Vabimo tudi sosedje iz Slivnice.

Sv. Anton v Slov. gor. Poročil se je tukaj v sredo dne 13. aprila gospod Matevž Rojs, veleposestnikov sin iz Čagone, z gđe. Stefanijo Alt, veleposestnico in gostilničarko pri Sv. Antonu. Poročal je sorodnik nevestin, č. gospod Ivan Alt, kaplan v Poljčanah. Novoporočencema iskreno čestitamo in jima kličemo: Na mnoga leta!

Sikole. Vsled needinosti je Kušer izvoljen v I. razredu. Ali ga bodo še nadalje imeli in čistili kot župana, je dvomljivo.

Cirkovec. Akoravno smo volili za našo občino v Sikolah, je prišlo toliko volilcev, da smo volili od 7. ure zjutraj do 9. ure zvečer. Izvoljeni so večinoma izvrstni možje, vsaj 15 odbornikov je dobrih, 3 cincajo na štajercijansko, liberalno in socialdemokratsko stranko. Dva fanta, prvi pristaš štajercijanske, drugi Narodne stranke, sta 14 dni v najlepši slogi agitirala po občini. Oba sta zagrizena nasprotnika Kmečke zveze.

V Vuzenici je neki železniški uradnik, ki nikakor noče umeti slovenski. Sploh se opaža v zadnjem času, da južna železnica pošilja v Dravsko dolino vedno bolj zagrizene nemške uradnike. Treba bo malo bolj ostro stopiti na prste takim gospodom, da bodo vedeli, kje so in komu služijo. Slovenci smo vse preveč pohlevni, zato pa tako delajo z nami!

Ne Slovenec, ne kristjan ne sme biti človek na Muti. Nadučitelj na slovenski šoli je zažgal na veliko soboto kres. Občina z županom Erberjem pa je uvedla proti njemu preiskavo, kakor da bi hotel vse muške purgarje sežgati na grmadi. Radovedni smo pa le, kako se bo končalo, ker imamo dovolj dokazov, da se kuri od nasprotne strani res preblizu hiš, česar pa tukaj nikakor ni bilo.

Rečica ob Savinji. Izobraževalno društvo na Rečici priredi v nedeljo dne 17. aprila 1910 dve igri: „Celar“ in „Kmet pri fotografu“ z raznovrstnim vsopredom. Sodeluje bratsko tamburaško društvo Mozirje. Na dan 4. aprila naznanjena vprizoritev se ni zamogla vršiti zaradi nekega diletanta, kateremu spletke gotovo ne delajo nobene časti.

Planina. Razpor v občini Brdo-Loke med našimi dobrimi pristaši se je častno poravnal. Brdo dobi brez nemškutarja pet odbornikov. Ta sprava je lepa in častna za Brdo in Loke.

V občini celjska okolica se bodo vršile v bližnjem času občinske volitve. Nemčurji se že sedaj pridno pripravljajo na nje. Prirejajo shode volilcev in agitirajo na vso moč, da bi zlezli v odbor. Opozarjamo naše somišljenike, da storijo vse potrebne korake, da se naskok renegatov docela ponesreči.

Zahtevajte v gostilnah katoliško narodne liste: Slov. Gospodar, Straža. Naš Dom, Slovenec!

Listnica uredništva.

Sv. Peter na Medvedovem selu: Prepozno za to številko. — Podsreda, Rečica, Bučani, Nova cerkev, Sv. V d pri Grobelnem, Ljubno, Novatišta: V to številko ni bilo mogoče. Pride pr-hodnjč.

Našim rodbinam priporočamo
Koliško cikorijo.

Serravallovo zeleznato kina-vino

Higien razstava Dunaj 1906: Državna od-
: : lita in častni diplom k zlati kolajni. : :
Krepilno sredstvo za slabotne, malo-
kvrne in rekouvalence. Povzroča
voljo do jedi, utrjuje živce in popravi
kri. Izobren okus. Nad 6000 zdrav-
niških pričeval.

I. Serravallo, c. kr. dvorni dobavitelj
Trieste-Barcola.

Kupi se v lekarnah v steklenicah po pol l. 4 K 2'60 in po
445 1 l. 4 K 4'80.

Svarilo
pred
ponaredbami!

Tvoj slabi želodec
Je žalosten godec!
Če bi vzival

Ne bil bi bolan!

Naročajte „FLORIAN“ od izdelovalnice!

Naslov za naročila: „FLORIAN“, Ljubljana.

Novo! Citaj!

Pozor kmetice in dekleta!

Najnovejše in najboljšo sredstvo za
rast las in da lasje postanejo gosti
984 in dolgi, to je:

Rastolšt. II.

Odstranjuje prhljaj na glavi in vsako kožno bolezen. Delu-
je sigurno in ga mnogo zdravniški priporočajo. Cena franko
na vsako pošto 1 lonček K 3 60, 2 lončka K 5. Pošilja
se po poštne povzetju ali če se pošlje denar naprej. Pro-
sim, da se naroči le pri meni pod naslovom:

Lekarna pri Sv. Trojici, Dolnji M. boljice 250, Slononja.